

Gerning — og dem gives der dog nogle af — saa kunde der have været noget bedre Haab om at blive af med udygtige Lærere, og det forekommer mig, at det vilde være lige saa vigtigt, som det er at faa forbedrede Lærertilønninger og de andre foreslaaede Reforme. Jeg synes, at det maa være et Supplement til dette Lovforslag, at det gøres muligt at blive af med udelige Lærere, men jeg tror, at det vil blive lige saa vanskeligt, som det har været hidtil. I det Provsti, hvori jeg har boet, kom der for 3½ Aar siden en ny Provst, og denne ny Provst havde Interesse for Skolerne og ønskede hurtigst mulig at faa dem beset alle. Jeg var netop Medlem af Skoledirektionen, og Provsten gav mig saa en Karakteristik af en hel Del af disse Skoler, som jeg jo ogsaa kendte en lille Smule til, idet han under sit Besøg i Skolerne havde givet dem visse Karakterer. Han meddelte ogsaa, hvilke daarlige Skoler der var, altsaa Lærere, der ikke opfyldte deres Forpligtelser, men der er dog ikke sket det mindste, de vedkommende Lærere sidde endnu i deres Embeder, og der er ikke Tale om, at de ere blevne bedre. Jeg tror, at Grunden er den, at Provsten er en saa human og kristelig Mand, at han ikke vil kunne bringe det over sit Hjerte at forulempe saadanne Mænd, men den opvoksende Ungdom, der skal modtage Undervisningen i Almueskolen, og som maaske ikke faar anden Skoleundervisning, er ikke tjent hermed. Hvis der altsaa var virkelige Tilsynsmænd, som vare Fagmænd paa det Omraade og havde en Forpligtelse til at paatale, hvor Forholdene ere uheldige, tror jeg, at det vilde være et overordentlig stort Fremskridt, men noget saadant tilsigter Lovforslaget ikke.

Hvis det kunde være muligt for Ministeren at faa indført et eller andet i Lovforslaget, sigtende til Forbedring i de Retninger, jeg her har nævnt, vilde jeg saa meget hellere stemme for Lovforslaget. Jeg stemmer nu for Forslaget alligevel, fordi jeg anser det for en Forbedring i Sammenligning med det bestaaende. Ganske vist vil Lovforslaget medføre Ulemper for Kommunalbestyrelserne. Vor Lovgivning paa Skolevæsenets Omraade er til Dato temmelig vidtløftig. Vi have en Haandbog eller Vejledning om Almueskolevæsenet, som Kontorchef Skibsted har skrevet, og den har hjulpet os meget i de kommunale Bestyrelser paa Landet. For Kommunalbestyrelserne i Købstæderne er det noget andet, thi der have de jo deres kongevalgte

Borgmester, der er Jurist, men paa Landet, hvor de Mænd, der sidde i Kommunalbestyrelserne, mange Gange ere Mænd, der ere udgaaede fra Almueskolen, er faktisk vor Lovgivning paa Skolevæsenets Omraade temmelig vidtløftig, og den bliver det endnu mere, hvis dette Forslag bliver ført igennem. Forhaabentlig vil der være en eller anden Embedsmand i Kultusministeriet, der udarbejder en Haandbog til Vejledning for Kommunalbestyrelserne herefter; jeg forudsætter det som selvfølgeligt. Men alligevel bliver det en Ulempe og et endnu større Arbejde end hidtil for Kommunalbestyrelserne at være inde i disse Lovparagraffer om Skolevæsenet. Nu bliver der strøget adskillige Paragraffer i de Love, der gælde, men den allerstørste Del bliver bibeholdt, og dette volder jo, at en Kommunalbestyrelse skal have hele Lovsamlingen for at kunne være klar over alle de paagældende Spørgsmaal, og det er et temmelig vidtløftigt Arbejde at sætte sig ind i for Folk, hvis daglige Arbejde er noget andet end at sidde og læse Love. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Forslaget og tillige udtale Haabet om, at der i Forslaget maa blive indført tidssvarende Forbedringer. Jeg forudsætter, at den højtærede Minister selv sætter Pris paa, at der sker Forbedringer. At stræbe efter at faa en større Skolereform forudsætter jeg ikke kan nytte at tænke paa, men maaske dette Forslag kan bane Vejen for en virkelig Reform i en nær Fremtid, idet jeg antager, at den højtærede Minister, som sikkert har meget at sige oppe i det høje Landsting, vil sætte alt ind paa at faa Forslaget gennemført saa hurtig som muligt.

Bøtker: For den Del af Tingets Medlemmer, som kunne ønske at se dette Forslag fremmet til Lov, har der været noget tilfredsstillende ved at følge med de Forhandlinger, der have været førte her ved første Behandling, naar man undtager de Udtalelser, der ere faldne fra et Par af de ærede Talere. Jeg vil først gerne vende mig med et Par Ord til det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds (J. Jensen). Han var inde paa det kommunale Selvstyre og udtalte sig om, at Skolevæsenet var et af de mest betydningsfulde kommunale Spørgsmaal. Deri har det ærede Medlem aabenbart Ret. Skole-spørgsmaalet er jo noget, som har Ærende til hver enkelt af os i dette Samfund, saa mange vi ere, og der er ingen Tvivl om, at af de forskellige kommunale Spørgsmaal